

Неформална школа

ФЕМИНИСТИЧКО

образованиe за сите

октомври- декември 2022

Неформална школа „ФЕМИНИСТИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА СИТЕ“

Силабус и агенда

18 октомври 2022 / 18.30 часот

Катерина Колозова

„Историја на идеите на феминизмот“

Хибриден настан со посебен фокус на младите од Скопскиот регион (урбан и рурален)

25 октомври 2022 / 18.30 часот

Катерина Колозова

„Интерсекционалност“

28 октомври 2022 / 18.30 часот

Албулена Ибраими

„Феминизмот и ислам“

10 ноември 2022 / 18.30 часот

Ана Блажева

„Феминистичка перспектива кон кризата со менталното здравје“

17 ноември 2022 / 18.30 часот

Ана Блажева

„Анти – родово движење“

24 ноември 2022 / 18.30 часот

Викторија Боровска

„Феминистички перспективи на мајчинството“

07 декември 2022 / 18.30 часот

„Презентации на партиципантите“

18 октомври 2022 / 18.30 часот

Катерина Колозова

„ИСТОРИЈА НА ИДЕИТЕ НА ФЕМИНИЗМОТ“

*Хибриден настан со посебен фокус на младите од
Скопскиот регион (урбан и рурален)*

Воведниот курс во традициите на феминизмот го врзуваме со една основна историска линија која се сведува на правото на полноправен статус на граѓанин, тоа е историја на создавањето на „граѓанката“. Интересно е да се забележи дека пред модернитетот и републиканството – значи, ерата што следува по феудализмот – во Европа, концептот „граѓанка“ не постоел. Жените биле сопственост, или ќерки на граѓани (како во античка Атина). Впрочем, Граѓанинот како носител на државниот суверенитет е, исто така, појава карактеристична за појавата на модерната држава или нејзиниот „републикански“ модел (како што бил нарекуван тогаш). Во овој период од историјата се раѓа битката за признавање на граѓанката, но и, Впрочем, признавање на жената како полноправно човечко суштество. Ќе го погледнеме овој идеал како универзална вредност распространета глобално со распространувањето на модерната држава, односно либерално-парламентарниот модел и социјалистичкиот модел на владеење. Така, ќе ни стане јасно колку од основните битки на рамноправност на жените со мажите се врзани со посеопфатни цивилизациски промени. Ќе го отвориме прашањето на универзализам и интернационализам, наспроти културен партикуларизам – поаѓајќи од оваа предисторија на идејата за граѓанска еднаквост што штотуку ја наведовме. Ќе ги истражиме првиот и вториот бран на феминизмот, како и третиот кога феминизмот добива префикс „пост-“ (феминизам), а поимот род го заменува поимот пол како посоодветен за да ја изрази идентитетските асиметрија во контекст на патријархатот. Овој курс ќе биде организиран според споменатите големи периоди како под-теми и различните традиции на историјата на женското движење и историја на идеи за еднаквост меѓу мажите и жените.

Литература: поглавја по избор од Хрестоматија на класични текстови од областа на родовите студии, приредена од Катерина Колозова (Скопје, ЕвроБалкан Прес, 2002), која содржи поглавја од Јулија Кристева, Џудит Батлер, Дона Харавеј и бројни други.

25 октомври 2022 / 18.30 часот

Катерина Колозова

„ИНТЕРСЕКЦИОНАЛНОСТ“

Интесекионалноста како тема, ќе биде обработувана како од теориска така и од активистичка гледна точка. Етаблираниот термин „интерсекионалноост“ не е прв пат употребен од Џудит Батлер и основоположниците на родовата теорија, но самата негова суштина почива на основните претпоставки на третиот бран кои сведуваат на парадигмата на постструктурализмот. Ќе пристапиме критички на индивидуалистичкиот наспроти колективистичкиот приод кон понижувањата на повеќе идентитети и општествената исклученост, како и стратегиите на вклучување.

Литература: Џудит Батлер, Вовед од *Проблеми со родот* (Скопје: ЕвроБалкан Прес, 2002), Kimberle Crenshaw, *Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics* (University of Chicago Legal Forum, 1989), достапна тука <https://chicagounbound.uchicago.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1052&context=uclf> и Katerina Kolozova, "Poststructuralism" in *Oxford Handbook of Feminist Philosophy* (Oxford University Press, 2021)

28 октомври 2022 / 18.30 часот

Албулена Ибраими

„ФЕМИНИЗМОТ И ИСЛАМ“

Во ова интерактивно предавање ќе се обидеме да го разбереме односот меѓу поимите феминизам и Ислам, секој засебно и во нивниот взаемен или дијалектички однос. Ќе се обидеме да ги слушнеме и разбереме гласовите на арапските жени кои дадоа извонреден придонес за религијата од феминистичка гледна точка, како што се Амина Вадуд, Фатима Мерниси, Азиза ал Хибри итн., коишто во различни домени на дејствување се залагаат за едно фундаментално прашање за сите муслимани, женски и машки. Нивните заложби се сведуваат на целосна еднаквост на жените со мажите, како во јавниот така и во приватниот живот.

10 ноември 2022 / 18.30 часот

Ана Блажева

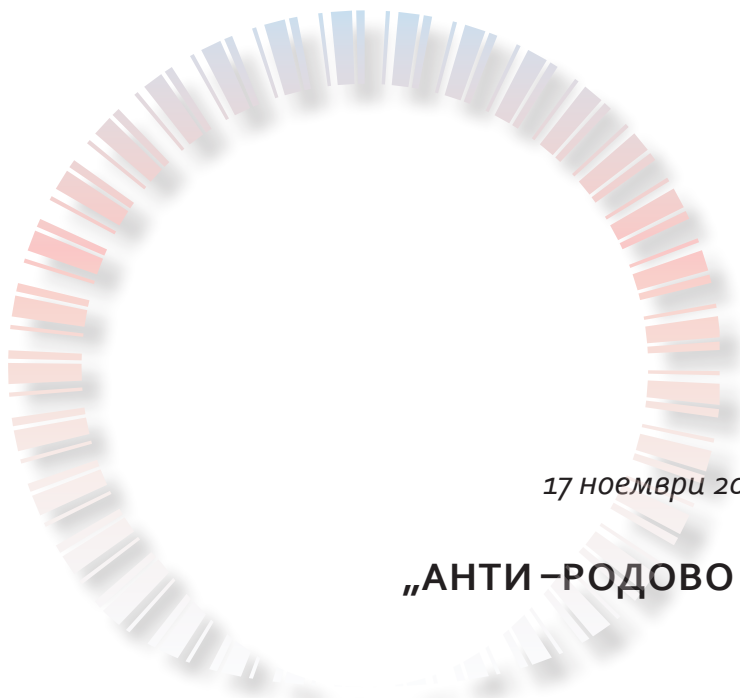
**„ФЕМИНИСТИЧКА ПЕРСПЕКТИВА КОН
КРИЗАТА СО МЕНТАЛНОТО ЗДРАВЈЕ“**

Предавањето ќе одговори на прашањето зошто е важна феминистичката перспектива во разбирањето и справувањето со кризата на менталното здравје што ја живееме. Во предавањето ќе бидат прикажани феминистичките политики и стратегии што имаат за цел преиспитување на доминантните политички стратегии на владеење во контекст на различните кризи со кои сме соочени – особено климатската, здравствената, социјалната и економската. Особен фокус на кризата на менталното здравје е насочена кон објаснување на тоа како настанува пресекувањето на социјалните и политичките динамики врз секојдневниот живот и искуства на луѓето преку афектите врз психичкото функционирање и релациите. Во таа насока ќе биде направен пресек на афективните текови на современата феминистичка теорија и новите знаења од невронауките особено во насока на разбирање на релациската димензија на трауматското искуство. Системската траума се третира како еден од централните извори на стресот, анксиозноста и трауматизацијата, иако и бројни други индивидуални и средински фактори придонесуваат кон контекст кој е неповолен за нивното севкупно здравје и добросостојба (Cvetkovich 2003). Системската траума се однесува на искуствата во социјален контекст кои ја загрозуваат потребата за сигурност, припаѓање и достоинство и се резултат на повторена злоупотреба, потчинување, лишување преку системски ограничувања, сегрегација, ограничен пристап и сл. (Haines 2019). Пристапот кон релационата и системската траума се потпира врз значајните феминистички интервенции во психологијата, психоанализата, културните студии и студиите на афектите.

Предложена литература:

- Fraser, Nancy and Honneth, Alex. 2003. Redistribution or Recognition: A Political- Philosophical Exchange. London: Verso.
- Wetherell, Margaret. 2012. Affect and Emotion: A New Social Science Understanding. London: SAGE Publications Ltd,

- Staci K. Haines (2019) "The Politics of Trauma: Somatics, Healing, and Social Justice"
North Atlantic Books Berkeley, California
- Cozolino, L. J. 2010. The neuroscience of psychotherapy: Healing the social brain. New York: W.W. Norton & Co.

17 ноември 2022 / 18.30 часот

Ана Блажева

„АНТИ – РОДОВО ДВИЖЕЊЕ“

Анти- родовото движење ќе се разгледува како релативно нов глобален феномен кој се појавува во втората деценија од 21виот век. Целта на предавањето е да направи пресек на основните идеи врз кои се заснова анти-родовото движење, ефектите што тоа ги има врз родовата еднаквост како и предизвиците за феминизмот и стратегиите како одговор на анти-родовото движење. „Родовата идеологија“ како што е наречена стана неразделен дел популистичкиот дискурс на десницата. Преку овој дискурс конзервативците и десно ориентираните партии ги артикулираат засегнатостите од нарушувањето на „природниот поредок“ и ги надоврзуваат на националистичките сентименти за одумирање на нациите, државите и семејството како институција, како и традиционалните морални и етички вредности и принципи. Генерално анксиозноста е поврзана со губењето на редот, односно она што ја сочинувала основната безбедносна структура која го носи мирот, спокојството, привилегиите и уверувањето дека сè ќе биде во ред. „Родовата идеологија“ се доживува како закана и своевидна идеолошка колонизација од западните декадентни либерали. Во суштина анти-родовите движења претставуваат ново руво на постојаните патријархални сили во општествата кои ја осигуруваат слоевитата нееднаквост на мажите и жените. Реакционерниот дискурс се потпира на неколку главни теми кои постојано служат како мобилизациски точки на десницата – правата на ЛГБТИ луѓето, дефиницијата на родот, абортусот, сексуалното образование и дефиниција на бракот.

Предложена литература:

- Gabriele Dietze and Julia Roth (2020) Right-Wing Populism and Gender: European Perspectives and Beyond. Columbia University Press
- Agnieszka Graff, Ratna Kapur, and Suzanna Danuta Walters. Introduction: Gender and the Rise of the Global Right. Volume 44, Number 3, Spring 2019

- Roman Kuhar, David Paternotte (eds) *Anti-Gender Campaigns in Europe: Mobilizing against Equality* London: Rowman & Littlefield International, 2017, 302 str.

24 ноември 2022 / 18.30 часот

Викторија Боровска

**„ФЕМИНИСТИЧКИ ПЕРСПЕКТИВИ НА
МАЈЧИНСТВОТО“**

Предавањето ќе даде увид на феминистичките аспекти на мајчинството и родовата перспектива кон промените кои настануваат кај улогите на мајчинство и татковство. Во предавањето ќе бидат прикажани **мајчинство како институција и мајчинство како искуство**.

Особен фокус ќе биде даден на **идеолошките аспекти на митовите на мајчинството како што се митот за „добра мајка“ и мајчинскиот инстинкт**. На предавањето ќе бидат прикажани и наоди од истражување на оваа тема.

Воедно ќе биде направен пресек со **социјални конструкции кон жените кои немаат деца**. Како посебен дел на ова предавање ќе бидат опфатени и општествени аспекти на **постпородилната депресија со посебен осврт на феминистичките теории за постпородилната депресија – зошто таа не е само медицински термин**.

Покрај овие аспекти на мајчинството, на предавањето ќе стане збор и за **феминистичката проценка на репродуктивните технологии и медиализацијата при породувањето**.

Феминистичките перспективи на мајчинството се занимаваат и со темата на **феминизмот (женските репродуктивни права) и пронатализмот**. Во овој дел ќе бидат обработени директните и индиректни **пронаталистички политики**, нивните особености и карактеристики.

Предложена литература:

- *Боровска, В., 2022. Траектории на мајчинството: феминистичка перспектива и демистификација на идеологиите, Министерство за култура на Република Северна Македонија*
- *McMahon, M., 1995. Engendering motherhood: Identity and self transformation in women's Lives. The Guilford Press, New York.*

- Chodorow, N.. 1999. *The Reproduction of Mothering, Psychoanalysis and the Sociology of Gender*. University of California Press, Berkley.

07 декември 2022 / 18.30 часот

„ПРЕЗЕНТАЦИИ НА ПАРТИЦИПАНТИТЕ“

Последната сесија од неформалната школа „Феминистичко образование за сите“ е посветена на презентации од партиципантите. Во оваа сесија ги очекуваме вашите презентации, постери, вашите ставови.

